

Resultater for obligatoriske sprogprøver i grundskolen i skoleåret 2019/20

Sammenfatning

- Notatet viser resultaterne fra 40¹ grundskoler, hvoraf 38 søgte og modtog tilskud til afholdelse af obligatoriske sprogprøver i skoleåret 2019/20.²
- Ca. 1.100 elever aflagde den obligatoriske sprogprøve i børnehaveklassen i skoleåret 2019/20, mens
- 760 elever aflagde den obligatoriske sprogprøve i 1.-9. klasse i skoleåret 2019/20.
- 89 procent af de i alt 1.100 elever i børnehaveklassen, som tog minimum et sprogprøveforsøg, blev vurderet sprogpåvare i løbet af skoleåret. Heraf blev 69 procent af eleverne vurderet sprogpåvare ved deres første sprogprøveforsøg.
- 83 procent af de i alt 760 elever i 1.-9. klasse, som tog minimum et sprogprøveforsøg, blev vurderet sprogpåvare i løbet af skoleåret. Heraf blev 68 procent af eleverne vurderet sprogpåvare ved deres første sprogprøveforsøg.
- 96 procent af eleverne i børnehaveklassen, som aflagde et eller flere sprogprøveforsøg, rykkede et klassetrin op.
- 99 procent af eleverne i 1.-9. klasse, som aflagde et eller flere sprogprøveforsøg, rykkede et klassetrin op.

Kort om sprogprøver og særlige regler i lyset af COVID-19

Fra og med skoleåret 2019/20 er der indført obligatoriske sprogprøver på grundskoler og afdelinger af grundskoler med mere end 30 procent elever, der bor i et boligområde, der har været på Transport- og Boligministeriets liste over udsatte boligområder mindst én gang inden for de sidste tre år. På de omfattede skoler skal der gennemføres obligatoriske sprogprøver for samtlige elever i børnehaveklassen og for elever i 1.-9. klasse, som skal ophøre med at modtage undervisning i "Dansk som andetsprog – supplerende".

---

¹Tallet er siden oprindeligt offentliggørelse af notatet ændret fra 38 skoler til 40 skoler. Dette skyldes ikke, at der sidenhen er kommet flere indberetninger ind, men at der teknisk er foretaget en mindre opdatering i den bagvedliggende fordeling på antallet af institutioner. Det ændrer derfor ikke på nogle resultater i notatet, som i forvejen alene er opgjort på landsplan. Rettelsen er gennemført 17. november 2020.

² STIL mangler medio oktober 2020 indberetninger af sprogprøver fra yderligere én af de skoler, som har søgt og modtaget tilskud til afholdelse af sprogprøver. Derudover mangler STIL indberetninger af sprogprøver afholdt i børnehaveklassen på én af skolerne, hvilket skyldes tekniske udfordringer.

Sprogprøven i børnehaveklassen

Eleverne i børnehaveklassen har op til tre obligatoriske prøveforsøg og et fjerde frivilligt forsøg til at blive vurderet sprogpåparat inden påbegyndelse af 1. klasse. Hvis en elev i børnehaveklassen ikke vurderes sprogpåparat ved et sprogprøveforsøg, skal eleven deltage i det efterfølgende sprogprøveforsøg. Derudover skal skolen iværksætte en række understøttende indsatser forud for det næste sprogprøveforsøg.

Vurderes eleven ikke sprogpåparat efter tredje sprogprøveforsøg skal eleven tilbydes at deltage i frivillig sommerskole, ligesom eleven skal tilbydes et fjerde frivilligt sprogprøveforsøg inden undervisningens påbegyndelse i 1. klasse. Vurderes eleven ikke sprogpåparat ved det tredje obligatoriske eller fjerde frivillige sprogprøveforsøg, skal eleven som udgangspunkt igen undervises i børnehaveklassen i det efterfølgende skoleår.

Sprogprøven i 1.-9. klasse

Omfattede elever i 1.-9. klasse har op til fire obligatoriske prøveforsøg til at blive vurderet sprogpåparat inden påbegyndelse af næste klassetrin. En elev i 1.-9. klasse skal vurderes sprogpåparat ved den obligatoriske sprogprøve, enten hvis skolelederen vurderer, at eleven ikke længere har behov for at modtage undervisning i "Dansk som andetsprog – supplerende", eller inden udgangen af det fjerde skoleår, hvor eleven har modtaget undervisning i "Dansk som andetsprog – supplerende", eventuelt efter først at have modtaget basisundervisning i dansk som andetsprog i to år.

Vurderes eleven ikke sprogpåparat efter fjerde sprogprøveforsøg, skal eleven undervises på det pågældende klassetrin igen i det efterfølgende skoleår og fortsætte med at modtage undervisning i "Dansk som andetsprog – supplerende".

Særlige regler i lyset af COVID-19

Som følge af COVID-19 blev der udstedt en nødprøvebekendtgørelse, som indførte midlertidige ændringer i reglerne om obligatoriske sprogprøver. De midlertidige regler betød, at elever i børnehaveklassen og 1.-9. klasse, som på grund af foranstaltninger i forbindelse med forebyggelse af COVID-19 og den midlertidige lukning af skolerne ikke havde mulighed for at gennemføre alle de obligatoriske sprogprøveforsøg, som eleverne havde krav på inden den første skoledag i skoleåret 2020/21, ikke af den grund var afskåret fra at rykke op til næste klassetrin.

De midlertidige regler betød endvidere, at en elev i børnehaveklassen i skoleåret 2019/20, som ikke bestod sprogprøven inden første skoledag i skoleåret 2020/21, alligevel kunne fortsætte til 1. klassetrin, hvis elevens forældre efter samråd med skolens leder, anmodede skolelederen herom.

Skolerne blev i den forbindelse forpligtet til at iværksætte en særlig sprogstimulerende indsats i skoleåret 2020/21 for elever, som har påbegyndt undervisningen i 1. klasse på baggrund af forældrenes anmodning. Formålet med den særlige sprogstimulerende indsats er, at elevens faglige niveau i løbet af kort tid bliver tilstrækkeligt til, at eleven kan modtage undervisningen i 1. klasse uden en fortsættelse af den særlige sprogstimulerende indsats.

De midlertidige regler ændrede ikke på, at skolerne fortsat skulle gennemføre obligatoriske sprogprøver og understøttende indsatser i børnehaveklassen samt obligatoriske sprogprøver i 1.-9. klasse i skoleåret 2019/20.

Sprogprøver for skoleåret 2019/20

For skoleåret 2019/20 er der indberettet oplysninger om obligatoriske sprogprøver på 40 skoler, hvoraf 38 havde søgt og fået tilskud til afholdelse af de obligatoriske sprogprøver. På disse skoler aflagde 1.860 elever samlet set på tværs af alle klassetrin ét eller flere sprogprøveforsøg. Samlet set afholdt skolerne 2.632 sprogprøveforsøg³.

Der er forskel på den obligatoriske sprogprøve i børnehaveklassen og den obligatoriske sprogprøve i 1.-9. klasse. I notatet præsenteres først tal for sprogprøven i børnehaveklassen og dernæst følger tallene for sprogprøven i 1.-9. klasse.

På tværs af skolerne og klassetrin blev i alt 52 elever angivet som fritaget fra den obligatoriske sprogprøve i skoleåret 2019/20, og der indgår derfor ikke tal om disse elever i de følgende opgørelser. Fritagelser har hjemmel i bekendtgørelsen om obligatoriske sprogprøver i folkeskolen § 14.

Antal afholdte sprogprøveforsøg i børnehaveklassen og andel af elever, som er vurderet sprogpårate

I skoleåret 2019/20 aflagde 1.100 elever i børnehaveklassen et eller flere obligatoriske sprogprøveforsøg. Samlet set aflagde disse elever 1.566 sprogprøveforsøg, jf. tabel 1. 979 elever svarende til 89 procent af alle elever i børnehaveklassen, som tog sprogprøver i skoleåret 2019/20, blev vurderet sprogpårate ved et af de fire sprogprøveforsøg, jf. tabel 1.

Tabel 1: Oversigt over antal prøver, elever, sprogpårate elever, oprykkere og omgængere for børnehaveklassen

Antal sprogprøveforsøg	Antal elever med min. et sprogprøveforsøg	Antal elever vurderet sprogpårate	Antal elever, der rykkede op	Antal elever, der gik om
1.566	1.100	979 (89 pct.)	1.056 (96 pct.)	44 (4 pct.)

Noter: Antal elever i børnehaveklassen, der rykkede op, og antal elever, der gik om, summerer til det samlede antal elever, der tog sprogprøver i skoleåret 2019/20. I 2019/20 gik 2,7 procent af børnehaveklasseelever om samlet set. Der er syv elever, som er vurderet sprogpårate, men som er omgængere i skoleåret 2020/21.

Kilde: Styrelsen for It og Læring

I tabel 1 kan det bemærkes, at det samlede antal oprykkere og det samlede antal elever, som blev vurderet sprogpårate, ikke er ens. 77 elever er rykket op uden at være vurderet sprogpårate ved sprogprøven. Se nærmere herom i tabel 4.

³ Se informationer om datarens og validering under "Datagrundlag og metode" sidst i notatet.

Tabel 2: Antal afholdte sprogprøver opdelt på sprogprøveforsøg for børnehaveklassen

Sprogprøveforsøg	1	2	3	4 (frivilligt)	Aflagte forsøg i alt
Antal	1.100	317	135	14	1.566

Kilde: Styrelsen for IT og Læring.

1.100 elever i børnehaveklassen aflagde minimum et sprogprøveforsøg. I tabel 2 fremgår antallet af elever, der aflagde hvert sprogprøveforsøg i børnehaveklassen, samt det samlede antal aflagte sprogprøveforsøg i børnehaveklassen.

Det andet og tredje sprogprøveforsøg er obligatorisk for de elever, som ikke er vurderet sprogpåret ved det forrige forsøg.

Tabel 3: Antal (andel) sprogpåret og ikke sprogpåret elever fordelt på sprogprøveforsøg for børnehaveklassen

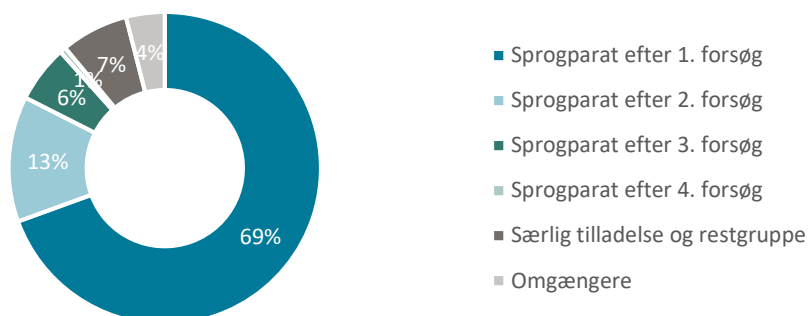
Sprogprøveforsøg	1	2	3	4 (frivilligt)
Antal sprogpåret	764 (69 pct.)	143 (13 pct.)	65 (6 pct.)	7 (1 pct.)
Antal ikke sprogpåret	336 (31 pct.)	174 (16 pct.)	70 (6 pct.)	7 (1 pct.)

Note: Andel sprogpåret og ikke sprogpåret elever er udregnet ud af det samlede antal elever i børnehaveklassen, som har taget mindst et sprogprøveforsøg i skoleåret 2019/20. Det er ikke alle elever, som ved et sprogprøveforsøg blev vurderet ikke-sprogpåret, der aflagde det næste obligatoriske sprogprøveforsøg.

Kilde: Styrelsen for It og Læring

Ved første sprogprøveforsøg blev 31 procent af eleverne i børnehaveklassen vurderet ikke-sprogpåret. Ved andet sprogprøveforsøg blev 16 procent af eleverne fortsat vurderet ikke-sprogpåret og ved det tredje sprogprøveforsøg blev 6 procent vurderet ikke-sprogpåret. Der er en mindre tendens til, at en større andel af pigerne end af drengene blev vurderet sprogpåret efter første sprogprøveforsøg blandt eleverne i børnehaveklassen. Ellers er der ingen tydelig forskel i resultaterne, når resultaterne opdeles efter køn.

Hovedparten (69 procent) af eleverne i børnehaveklassen blev dermed vurderet sprogpåret allerede ved første sprogprøveforsøg, jf. figur 1. Samlet set blev 89 procent af eleverne vurderet sprogpåret i et af de fire mulige sprogprøveforsøg. 7 procent af eleverne rykkede op uden at være vurderet sprogpåret. De sidste 4 procent af eleverne blev ikke vurderet sprogpåret og rykkede heller ikke et klassetrin op. Disse kaldes omgængere.

Figur 1: Udfald af obligatoriske sprogprøver for elever i børnehaveklassen

Noter: Baseret på alle elever, der har taget mindst ét sprogprøveforsøg. Elever med "Særlig tilladelse og restgruppe" dækker over elever, der enten fik en særlig tilladelse til at rykke op jf. folkeskolelovens § 11 a stk. 5, og ellers formodes det at skyldes skolernes anvendelse af COVID-19-reglerne eller andre forhold, der ikke er indberettet.

Kilde: Styrelsen for IT og Læring

Elever i børnehaveklassen, som ikke blev vurderet sprogpåparate

Der er et antal elever, som påbegyndte sprogprøven, men som ikke har anvendt alle obligatoriske forsøg, selvom de forudgående forsøg ikke var bestået.

Tabel 4: Antal (andel) elever, der ikke vurderes sprogpåparate ved op til tredje forsøg

	Ikke vurderet sprogpåparate ved forsøg 1-3	Elever, der tog 4. forsøg	Elever, der deltog i frivillig sommerskole	Særlig tilladelse (§11 a, stk. 5)	Rykkede op alligevel (Restgruppe)
Elever	128 (100 pct.)	14 (11 pct.)	4 (3 pct.)	45 (35 pct.)	32 (25 pct.)

Note: Jf. tabel 1, er der 44 omgængere. 7 af eleverne blev vurderet sprogpåparate efter fjerde forsøg.

Kilde: Styrelsen for IT og Læring.

Som det fremgår af tabel 4, aflagde i alt 128 elever i børnehaveklassen mellem ét og tre sprogprøveforsøg uden at blive vurderet sprogpåparate ved de aflagte forsøg. Heraf deltog 14 elever i et fjerde, frivilligt sprogprøveforsøg. I skoleåret 2019/20 var der mindre end fem børnehaveklasseelever, som benyttede sig af frivillig sommerskole, som kommuner og frie grundskoler skal tilbyde elever, der ikke vurderes sprogpåparate ved det tredje sprogprøveforsøg. De øvrige elever, som ikke var vurderet sprogpåparate ved et af de tre forsøg, blev enten omgængere i skoleåret 2020/21 eller rykkede alligevel et klassetrin op. Oprykning, trods eleven ikke var vurderet sprogpåparate, skete for 45 elever på baggrund af den særlige tilladelse, jf. folkeskolelovens § 11 a stk. 5. At andre rykkede op alligevel, kan forklares med en mere lempelig adgang til oprykning

trods eleven ikke var vurderet sprogpårt grundet COVID-19 eller andre forhold, som indberetningen ikke indeholder.

Antal afholdte sprogpårt i 1.-9. klasse og andel af elever, som blev vurderet sprogpårt

I skoleåret 2019/20 aflagde 760 elever på 1.-9. klassetrin et eller flere sprogpårtforsøg. Samlet set aflagde disse elever 1.066 sprogpårtforsøg, jf. tabel 5.

Tabel 5: Oversigt over antal pårt, elever, sprogpårt elever, oprykkere og omgængere for 1.-9. klassetrin

	Sprogpårtforsøg	Antal elever med min. et sprogpårtforsøg	Antal elever vurderet sprogpårt	Antal elever, der rykkede op	Antal elever, der gik om
1.-2. kl.	87	69	53 (77 pct.)	69 (100 pct.)	0
3.-5. kl.	495	347	276 (80 pct.)	343 (99 pct.)	4 (1 pct.)
6.-7. kl.	332	230	203 (88 pct.)	230 (100 pct.)	0
8.-9. kl.	152	114	102 (89 pct.)	114 (100 pct.)	0
Samlet	1.066	760	634 (83 pct.)	756 (99 pct.)	4 (1.pct.)

Noter: Antal elever, der rykkede op, og antal elever, der gik om, summerer til det samlede antal elever.

Kilde: Styrelsen for IT og Læring.

Samlet set blev 83 procent af eleverne i 1.-9. klasse vurderet sprogpårt. Det samlede antal oprykkere og antal elever, der blev vurderet sprogpårt, er ikke ens. Det skyldes, at 122 elever rykkede op uden at være vurderet sprogpårt.

760 elever tog minimum første sprogpårtforsøg. Heraf blev den største andel af sprogpårt afholdt på 3.-5. klassetrin. I tabel 6 fremgår antallet af elever, som aflagde hvert sprogpårtforsøg på tværs af sprogpårtforsøg og klassetrin.

Der er et antal elever, som påbegyndte sprogpårt, men som ikke har anvendt alle obligatoriske forsøg, selvom de forudgående forsøg ikke var bestået. Der er kun aflagt 37 pårt som fjerde sprogpårtforsøg.

Tabel 6: Antal afholdte sprogprøver opdelt på klasseniveau og sprogprøveforsøg for 1.-9. klasse

Sprogprøveforsøg	1	2	3	4
1.-2. kl.	69	7	7	4
3.-5. kl.	347	91	40	17
6.-7. kl.	230	61	28	13
8.-9. kl.	114	27	8	3
Samlet	760	186	83	37

Kilde: Styrelse for It og Læring

Tabel 7 viser antallet, som blev vurderet henholdsvis sprogpåbegyndt og ikke-sprogpåbegyndt på tværs af sprogprøveforsøg og klassetrin.

Tabel 7: Antal (andel) sprogpåbegyndt og ikke sprogpåbegyndt elever fordelt på sprogprøveforsøg og klassetrin for 1.-9. klasse

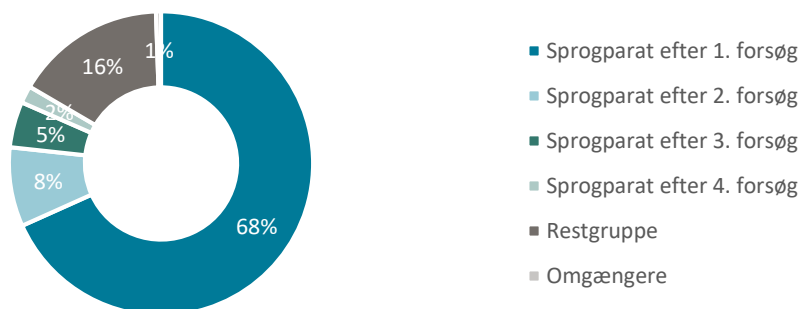
Sprogprøveforsøg	1	2	3	4
Antal sprogpåbegyndt elever, 1.-2. kl.	50	0	3	*
3.-5. kl.	228	31	15	*
6.-7. kl.	159	20	14	*
8.-9. kl.	82	13	5	*
Antal sprogpåbegyndt elever i alt	519 (68 pct.)	64 (8 pct.)	37 (5 pct.)	14 (2 pct.)
Antal ikke sprogpåbegyndt elever i alt	241 (32 pct.)	122 (16 pct.)	46 (6 pct.)	23 (3 pct.)

Note: Procentandelen for "antal sprogpåbegyndt" og "antal ikke-sprogpåbegyndt" er udregnet ud af det samlede antal elever (760), som har taget minimum et sprogprøveforsøg. Ved sprogprøveforsøg 4 er der på nogle klassetrin færre end 3 elever, som er vurderet sprogpåbegyndt, hvorfor antallet af sprogpåbegyndt ikke er vist fordelt på klassetrin her.

Kilde: Styrelse for It og Læring

Der er en mindre tendens til, at en større andel af drengene end af pigerne blev vurderet sprogpåbegyndt efter første sprogprøveforsøg blandt eleverne i 1.-9. klasse. Ellers er der ingen tydelig forskel i resultaterne, når resultaterne opdeles efter køn.

Hovedparten (68 pct.) af eleverne i 1.-9. klasse blev vurderet sprogpåbegyndt ved første sprogprøveforsøg, jf. figur 2. Samlet set blev 83 procent af eleverne vurderet sprogpåbegyndt i et af de fire mulige forsøg. 122 elever svarende til 16 procent af eleverne rykkede op uden at blive vurderet sprogpåbegyndt. 4 elever svarende til en procent af eleverne blev ikke vurderet sprogpåbegyndt og rykkede heller ikke et klassetrin op. Disse kaldes omgængere.

Figur 2: Udfald af sprogpøver for de omfattede elever i 1.-9- klasse

Note: Baseret på alle elever, der tog mindst et sprogpøveforsøg. "Restgruppen" dækker over de elever, som rykkede et klassetrin op uden at være vurderet sprogpøve.

Kilde: Styrelsen for IT og Læring.

Datagrundlag og metode

Skolerne skal hvert år elektronisk indberette oplysninger om de enkelte elevers resultater for sprogprøverne til Styrelsen for It og Læring. Der skal indberettes oplysninger omkring de enkelte elevers resultater, hvorvidt elever efter § 11 a, stk. 5, i lov om folkeskolen får tilladelse til at påbegynde 1. klasse, rykker op til næste klassetrin, går et klassetrin om, samt om børnehaveklasseeleverne deltager i frivillig undervisning i sommerferien. Endvidere skal skolerne elektronisk indberette antal elever, der bliver fritaget fra sprogprøve. Indberetningen skal ske senest d. 5. september i det efterfølgende skoleår. Oplysninger bruges til udarbejdelse af statistik.

STIL har pr. september 2020 modtaget data fra 40 skoler om 1.860 elever. STIL mangler indberetninger af sprogprøver fra én af de skoler, som har søgt og modtaget tilskud til afholdelse af sprogprøver. Derudover mangler STIL indberetninger sprogprøver afholdt i børnehaveklassen på én af skolerne, hvilket skyldes tekniske udfordringer.

Som led i kvalitetssikringen af data er der blandt andet på baggrund af dialog med skoler lavet en række metodiske regler for indberetningerne for både børnehaveklassen og for 1.-9. klassetrin.

Hvis eleven er vurderet sprogpå, men det ikke er angivet, hvorvidt eleven rykker et klassetrin op, antages det, at eleven er rykket op. Dermed undgås det at overestimere andelen af omgængere, og i fald disse elever alligevel i praksis går en klasse om, må det antages ikke at skyldes manglende sprogpå.

Indberetningerne indeholder et antal elever, hvor der ikke er angivet et eneste prøvforsøg og der ikke er givet en særlig tilladelse, samtidig med at eleven rykker op. For disse elever antages det, at der er tale om en fritagelse, en oprettelse af elever, som først skal tage sprogpå i skoleåret 2020/21 eller, at der er tale om særlige COVID-19 foranstaltninger. Disse elever fjernes derfor.

I en række observationer er det ikke angivet, hvorvidt eleven rykker op. I de tilfælde, hvor der heller ikke er angivet et eneste sprogpåforsøg, slettes observationen. Disse observationer fjernes også, selvom der er angivet ét eller flere sprogpåforsøg, hvor eleven ikke er vurderet sprogpå. Dette indebærer, at andelen af omgængere muligvis underestimeres en smule.

For et antal elever er det indberettet, at de i flere sprogpåforsøg er vurderet sprogpå. Her anvendes det første sprogpåforsøg, hvor det er angivet, at eleven er vurderet sprogpå.

For nogle børnehaveklasseelever er det angivet, at eleven har taget et første og et tredje sprogpåforsøg uden, at der indberettet et andet sprogpåforsøg. Her antages det, at eleven er vurderet ikke sprogpå i sit andet forsøg.

I det data, der er indberettet, betyder de opsatte forretningsregler, at 157 elever udgår af de endelige resultater. De opsatte metodiske regler er valideret i dialog med de deltagende skoler.